

Η άγνωστη Μικρά Ασία

Χάρτης «Natolia»/ Asia Minor, Mercator 1625 («The third book», chapter 15, Asia, 325-326, Purchas/ Hondius - Συλλογή Πέτρου Μεχτίδη).

Είναι άραγε «άγνωστη η Μικρά Ασία»; Είναι δυνατόν να είναι άγνωστη αφού αποτελεί ακόμα και σήμερα σημείο αναφοράς και ιστορικής μνήμης του Ελληνισμού; Μπορεί να ισχύει κάτι τέτοιο μια και όλοι οι σημερινοί Έλληνες, λίγο ή πολύ, αναπολούν με έντονη συγκίνηση τις χαμένες πατρίδες, το μεγαλείο του μικρασιατικού ελληνισμού;

Μήπως όμως οι περισσότεροι, ειδικοί και μη, έχουν περιοριστεί στη Σμύρνη και το Αϊβαλί και ίσως στη Μίλητο και τις άλλες γνωστές μεγάλες αρχαίες ελληνικές πόλεις των παραλίων; Ωστόσο μήπως και αυτές ακόμη οι πόλεις είναι στην πραγματικότητα ελάχιστα γνωστές στους περισσότερους; Πόσοι άραγε είναι σε θέση να τοποθετήσουν με ακρίβεια στον χάρτη μερικές πόλεις της «γνωστής», κατά τ' άλλα, Μικράς Ασίας;

Εκτός της απουσίας μελετών από Έλληνες επιστήμονες για την Μικρά Ασία, δυστυχώς και οι περισσότεροι Έλληνες που επισκέπτονται τα μικρασιατικά παράλια δεν επιδιώκουν να γνωρίσουν πράγματι την ιστορία της περιοχής και εξαντλούν την επίσκεψή τους στην Μικρά Ασία σε μια τυπική, καθαρώς τουριστική τετραήμερη ή επταήμερη επίσκεψη, χωρίς να πηγαίνουν λίγο μακρύτερα από το θέατρο της Εφέσου ή από κάποιο «καφέ» στην νέα προκυμαία της Σμύρνης.

Ταξιδεύοντας στη Μικρά Ασία εντυπωσιάστηκα από το μέγεθος και της δικής μου άγνοιας..., άγνοια η οποία δεν μπορεί να οφείλεται μόνο στον «τοπικιστικό προσανατολισμό» της Αρχαιολογίας στην Ελλάδα. Γνώριζα, βέβαια, για τον Θαλή, τον Αναξιμανδρο και τον Βίαντα, για το Μουσωλείο της Αλικαρνασσού, την Αρτεμισία και τον Άγιο Νικόλαο- αλλά όλα αυτά ήταν περισσότερο στον νου μου απλές λέξεις και εικόνες, ίσως ακόμη και μία παράγραφος σε κάποιο εγχειρίδιο. Πέραν αυτού όμως τίποτε. Όσο περισσότερο διάβαζα για την Μικρά Ασία και όσο περισσότερο περιηγούμουν στους δεκάδες αρχαιολογικούς χώρους, αναδυόταν εμπρός μου ένας άγνωστος σ' εμένα αλλά μεγαλειώδης αρχαίος ελληνικός κόσμος. Σκοπός λοιπόν αυτών των άρθρων στη «Μικρά Ασία» είναι να παρουσιάσουμε στο ευρύ κοινό άγνωστες πτυχές της μικρασιατικής Ιστορίας και «ξεχασμένες» αρχαιότητες, πόλεις και μνημεία. Εύχομαι σε όλους «καλό ταξίδι» στην άγνωστη αλλά αγαπημένη όλων, θεωρώ, Μικρά Ασία.

Πέτρος Μεχτίδης

Αρχαιολόγος & Συντηρητής Έργων Τέχνης
Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού